

REFERAT Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget d. 26-05-2025

Mødedato Mandag d. 26. maj 2025 kl. 08:30

Mødested C3.40

Indholdsfortegnelse

Budgetopfølgning pr. 31. marts 2025 på Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets område.....	3
Budget 2026 - 2029 - Teknik og Miljø.....	10
Drøftelse af investeringsoversigten for Budget 2026.....	11
Orientering om Destination Brunkul.....	13
Etablering af fortov i Vejvad.....	15
Cykelsti langs Gullestrupvej i Herning - Ekspropriationsbemyndigelse.....	17
Styrkelse af den kollektive trafik - Fra stoppesteder til mobilitetspunkter.....	19
Forslag om forlægning af Drejervej i Aulum.....	21
Frigivelse af anlægsbevillinger til vandløbsområdet 2025.....	23
Hørings svar vedr. ændringer til vandområdeplaner 2021 - 2027.....	25
Orientering om udvikling af Langvad Enge - øst for Snejbjerg.....	28
Orientering fra møde i Grønt Råd.....	31
Administrationsgrundlag ved beskyttede diger.....	32
Kategorisering af vandforsyninger i kommende vandforsyningsplan.....	34
Orientering om kampagnetilsyn på virksomhedsområdet for 2025.....	36
Orientering om klagenævnsafgørelse - Schæferivej 11, Sinding - Markvanding.....	38
Sunds Fodboldgolf - Opførelse af bygninger samt lovliggørelse af overdækning og anlæg.....	39
Frigivelse af anlægsbevilling til nedrivning af kommunale ejendomme.....	42
S/I Herning Lufthavn - regnskab 2024.....	44
S/I Herning Lufthavn - driftsbudget 2026.....	45
Lukket: Orientering om arbejdet i lokal trepart.....	47
Lukket: Orientering om politianmeldelse - overtrædelse af naturbeskyttelsesloven.....	48
Lukket: Meddelelser.....	49

Punkt 82: Budgetopfølgning pr. 31. marts 2025 på Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets område

00.30.14-Ø00-2-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Jonna Sørensen

Øvrige sagsbehandlere: Jacob Philipsen

Resume

Forvaltningen har foretaget budgetopfølgning på baggrund af forbruget pr. 31. marts 2025 på Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets område.

Overførsler fra 2024 er godkendt i Byrådet den 25. marts 2025 og indgår dermed i det korrigerede budget pr. 31. marts 2025.

Samlet set forventes der i 2025 i forhold til de korrigerede budgetter inkl. overførsler fra 2024 et mindreforbrug på 11,505 mio. kr. vedrørende drift og et mindreforbrug på 49,677 mio. kr. vedrørende anlæg.

Opfølgningen indgår i den samlede budgetopfølgning pr. 31. marts 2025, som behandles i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget den 16. juni 2025 og Byrådet den 24. juni 2025.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen er foretaget af forvaltningen på baggrund af det konstaterede forbrug pr. 31. marts 2025.

I nedenstående tabeller bliver afvigelsen generelt målt som forventet regnskab 2025 (forventet forbrug ved årets afslutning) sammenlignet med det korrigerede budget 2025 pr. 31. marts.

De afvigelser der beskrives i sagen, er afvigelsen pr. 31. marts 2025 i forhold til det korrigerede budget.

Driftsudgifter:

Tabel 1: Forventet regnskab 2025 – drift:

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget, Drift	Vedtaget budget 2025	Genbevillinger 2025	Tillægsbev/ompl. Pr. 31/3-2025	Korrigeret budget pr 31/3-2025	Forventet regnskab 2025	Afvigelse 2025
1.000 kr., 2025-pl	A	B	C	D= (A+B+C)	E	F=(D-E)
Serviceområde 01 Byggemodning	-330	85	0	-245	-806	561
Serviceområde 03 Kommunale ejendomme	10.254	1.018	0	11.272	8.636	2.636

Serviceområde 04 Grønne områder	32.512	-30	100	32.582	30.563	2.019
Serviceområde 05 Miljøforanstaltninger	4.544	-154	0	4.390	5.211	-821
Serviceområde 07 Renovation	8.927	0	-48	8.879	8.679	200
Serviceområde 08 Driftsselskaber	-1.244	169	0	-1.075	-681	-394
Serviceområde 09 Trafik	160.393	10.917	-147	171.163	163.860	7.303
Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget i alt	215.056	12.005	-95	226.966	215.461	11.505

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår af ovenstående, forventes i 2025 en samlet afvigelse vedrørende drift på 11,505 mio. kr.

Afvigelsen dækker over både områder med selvforvaltning, projekter og områder indenfor henholdsvis udenfor rammestyring. Specifikation fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet 2: Forventet afvigelse 2025, drift – fordeling:

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget, Drift	Udenfor rammestyring	Selvforvaltning	Rammestyring	Projekter	Afvigelse i alt
<i>1.000 kr., 2025-pl</i>	A	B	C	D	E= (A+B+C+D)
Serviceområde 01 Byggemodning			561		561
Serviceområde 03 Kommunale ejendomme	-3	-162	2.801		2.636
Serviceområde 04 Grønne områder			2.019		2.019
Serviceområde 05 Miljøforanstaltninger			-821		-821
Serviceområde 07 Renovation			200		200
Serviceområde 08 Driftsselskaber			-394		-394
Serviceområde 09 Trafik	-2.294		9.597		7.303
Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget i	-2.297	-162	13.963	0	11.505

alt					
-----	--	--	--	--	--

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Bemærkninger til afvigelserne:

Serviceområde 01 - Byggemodning

På området forventes et mindreforbrug på 0,561 mio. kr. Mindreforbruget skyldes primært større udbetaling af hektarstøtte, øgede lejeindtægter samt mindre udgift til ejendomsskat. Der er dog stadig usikkerhed omkring udgifterne til ejendomsskat, da der kan ske reguleringer i forbindelse med de endelige ejendomsvurderinger.

Serviceområde 03 - Kommunale ejendomme

På området forventes et mindreforbrug på 2,636 mio. kr. Heraf udgør det takstfinansierede område 2,635 mio. kr. Der har i de seneste år været større overførsler på det takstfinansierede område, men det forventes, at det opsparede vil blive anvendt på de kommunale bygninger indenfor Social- og Beskæftigelsesområdet i de kommende år. Det er ikke muligt at foretage overførsler på tværs af det ikke takstfinansierede og det takstfinansierede område.

Serviceområde 04 - Grønne områder

På området forventes et mindreforbrug på 2,019 mio. kr. Heraf vedrører 2,150 mio. kr. Grøn Trepert, hvor der forventes et tilskud på 3 mio. kr. i 2025.

Serviceområde 05 - Miljøforanstaltninger

På området forventes et merforbrug på 0,821 mio. kr. Under skadedyrsbekæmpelsen forventes et merforbrug på 0,596 mio. kr., som skyldes øgede henvendelse vedr. rotter i vinteren 2024/2025.

Det resterende netto merforbrug på 0,225 mio. kr. skyldes øgede driftsomkostninger under miljøbeskyttelse blandt andet teknisk opsætning af spildevandsplanen.

Korrigerende handlinger:

Taksterne vedr. rottebekæmpelsen vil blive tilrettet frem mod budget 2026 i forhold til udviklingen på området.

Merforbruget under Miljøbeskyttelse vil blive håndteret i forbindelse med overførselssagen.

Serviceområde 07 - Genbrug og Affald

Serviceområdet er fra 2025 overgået til et momsfrit regnskab vedr. affaldsordninger for de private borgere, svarende til ca. 98 % af det samlede budget.

Et momsfrit regnskab betyder samtidig, at der ikke kan fratrækkes moms fra eksterne udgifter. Der er stor usikkerhed om, hvilke konsekvenser et momsfrit regnskab får for det samlede budget.

Budgetopfølgningen skal derfor tages med forbehold for denne nye regnskabspraksis.

Serviceområde 08 - Drift

På området forventes et merforbrug på 0,394 mio. kr. grundet delvist uforudsete omkostninger på maskiner og materiel, som ikke er indregnet i taksterne for 2025..

Korrigerende handlinger:

Merforbruget vil blive håndteret i forbindelse med overførselssagen og/eller overført til budget 2026.

Serviceområde 09 - Trafik

På området forventes et mindreforbrug på 7,303 mio. kr. Afvigelsen skyldes primært et merforbrug på vintertjenesten på 2,294 mio. kr., samt et mindreforbrug på busdrift på 12,177 mio. kr. 9,3 mio. kr. er en genbevilling fra 2024 og skal bruges på cykelhandlingsplanen samt forlænget gratis buskørsel.

Under belægninger forventes et merforbrug på 1,6 mio. kr. Det resterende nettomerforbrug på 1 mio. kr. fordeler sig på Fælles formål, Driftsbygninger og driftspladser samt Vejvedligeholdelse.

Korrigerende handlinger:

Et evt. merforbrug, blandt andet på belægninger, vil blive overført til budget 2026.

Anlægsudgifter:

Tablet 3: Forventet regnskab 2025 – anlæg:

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget, Anlæg	Vedtaget budget 2025	Genbevillinger 2025	Tillægsbev/ompl. Pr. 31/3-2025	Korrigeret budget pr 31/3-2025	Forventet regnskab 2025	Afvigelse 2025
1.000 kr., 2025-pl	A	B	C	D= (A+B+C)	E	F=(D-E)
Serviceområde 01 Byggemodning	65.844	40.098	-67	105.875	100.875	5.000
Serviceområde 03 Kommunale ejendomme	20.544	44.546	2.000	67.090	43.654	23.436
Serviceområde 04 Grønne områder	11.573	11.000	800	23.373	15.937	7.436
Serviceområde 06 Klimatilpasning	0	-1.242	0	-1.242	-387	-855
Serviceområde 07 Renovation	6.500	0	0	6.500	6.500	0
Serviceområde 09 Trafik	34.113	9.176	-770	42.519	27.860	14.659
Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget i alt	138.574	103.578	1.963	244.115	194.438	49.677

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår af ovenstående, forventes i 2025 en samlet afvigelse vedrørende anlæg på 49,677 mio. kr.

Bemærkninger til afvigelserne:

Serviceområde 01 - Byggemodning

SO 01 - Byggemodning	Vedtaget budget 2025	Genbevillinger 2025	Tillægsbev./ompl. pr. 31/3-2025	Korrigeret budget pr. 31/3- 2025	Forventet regnskab 2025	Afvigelse 2025
Anlæg						
1.000 kr., 2025- pl	A	B	C	D = A+B+C	E	F = D-E
Jordforsyning						
01 Salg af jord (indtægter ØKE)	-46.790	0	0	-46.790	-46.790	0
01 Arealerhvervelse (udgifter ØKE)	3.500	62.994	67	66.561	66.561	0
01 Byggemodning (udgifter MIN)	65.844	40.098	-67	105.875	100.875	5.000
SO 01 - Byggemodning i alt	22.554	103.092	0	125.646	120.646	5.000

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

På jordforsyningsområdet forventes det at realisere indtægter på ca. 47 mio. kr. i 2025. Indtægterne vedrører salg af storparceller i blandt andet Tjørring og Hammerum samt salg af bolig- og erhvervsgrunde.

Forventet regnskab 2025 for byggemodningsudgifter udgør i alt ca. 167 mio. kr. Der udstykkes nye boliggrunde i Snebjerg, og der byggemodnes til erhverv i Hammerum Syd, HI Park og Vildbjerg. Herudover udføres der færdiggørelsesarbejder i blandt andet Tjørring, Aulum, Kibæk og Vildbjerg. Der er desuden afsat rådighedsbeløb til arealerhvervelser blandt andet i Lind og på Mørupvej, som forventes realiseret i 2025. Der forventes et mindreforbrug på ca. 5 mio. kr., som blandt andet vedrører afsatte beløb til betingede byggemodningsprojekter, som bliver igangsat ved grundsalg.

Serviceområde 03 - Kommunale ejendomme

På området forventes et mindreforbrug på 23,4 mio. kr. De væsentligste afvigelser vedrører nedenstående projekter:

- Rådighedsbeløb vedr. diverse anlægsarbejder (6,3 mio. kr.)
- Kloakreoveringer i kommunale bygninger (5,9 mio. kr.) Følger Herning Vand.

Serviceområde 04 - Grønne områder

På området forventes et mindreforbrug på 7,4 mio. kr. De væsentligste afvigelser vedrører nedenstående projekter:

- Klimatilpasning, regnvandsbassiner (2,2 mio. kr.)
- Skovrejsning i Kibæk (1,5 mio. kr.)
- Klimalavbundsprojekt ved Kollund Bæk (4,4 mio. kr.)

Serviceområde 09 - Trafik

På området forventes et mindreforbrug på 14,7 mio. kr. De væsentligste afvigelser vedrører nedenstående projekter.

- Broer, pulje (2,6 mio. kr.)
- Renovering af gader og veje i forbindelse med kloakfornyelse (-4,5 mio. kr.)
- Silkeborgvej, udvidelse (12 mio. kr.) Udsat til 2026 - afventer fredningssag ved Herning Højhus
- Cykelhandlingsplan (2 mio. kr.)

Bevillingsmæssige ændringer:

Der ønskes i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 foretaget følgende bevillingsmæssige ændringer.

Serviceområde 01 Byggemodning, anlæg

Indenfor serviceområdet foretages korrektion af rådighedsbeløb og tilhørende anlægsbevillinger i 2025 i henhold til vedhæftede økonomiskema til udgifter til blandt andet ejendomsskatter, drift af grønne områder og veje indtil overdragelse samt mindre færdiggørelser.

Det indstilles,

at der indenfor Serviceområde 01 Byggemodning foretages korrektioner af rådighedsbeløb og tilhørende anlægsbevillinger i 2025 i henhold til vedhæftede økonomiskema, således at budgettet svarer til de faktiske forhold.

Serviceområde 04 Grønne områder, drift

I forbindelse med græsslåning m.v. på et udendørs idrætsanlæg søges der om overførsel af 0,042 mio. kr. fra Serviceområde 04 Grønne områder og naturpladser til Serviceområde 11 Idræt og Fritid, Idrætsområder i 2025 og frem. Kultur- og Fritidsudvalget behandler ligeledes overførslen.

Det indstilles,

at driftsbudget på 0,042 mio. kr. vedr. græsslåning m.v. på et udendørs idrætsanlæg flyttes fra Serviceområde 04 Grønne områder, naturområder til Serviceområde 11 Idræt og Fritid, idrætsområder i 2025 og frem.

Serviceområde 07 Renovation

På møde den 12. november 2024, punkt 195, godkendte byrådet driftsbevillinger i forbindelse med deltagelse i EU-projekt SorTex – indsamling, sortering og genanvendelse af tekstilaffald. Der anmodes om en budgetmæssig korrektion, hvor driftsbudget til henholdsvis indtægter fra tilskud og tilsvarende udgifter i forbindelse med projektet på 125.000 kr. i 2026 og 86.000 kr. i 2027 flyttes fra Serviceområde 20 Administration, funktion 06.48.66 Innovation og ny teknologi til Serviceområde 07 Renovation, funktion 01.38.64 Ordninger for farligt affald og tekstilaffald.

Det indstilles,

at driftsbudget til henholdsvis indtægter fra tilskud samt tilsvarende projektudgifter på 0,125 mio. kr. i 2026 og 0,086 mio. kr. i 2027 flyttes fra Serviceområde 20 Administration, funktion 06.48.66 Innovation og ny teknologi til Serviceområde 07 Renovation, funktion 01.38.64 Ordninger for farligt affald og tekstilaffald.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget godkender de anførte bevillingsmæssige ændringer jf. sagsfremstillingen at budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 i øvrigt tages til efterretning og indgår i den samlede budgetopfølgning, som behandles i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget den 16. juni 2025 henholdsvis i Byrådet den 24. juni 2025.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

SO 01, Byggemodning, Økonomiskema budgetomplaceringer pr. 31032025

Økonomirapport, ANLÆG, MIN 31032025

Økonomirapport, DRIFT, MIN 31032025

Punkt 83: Budget 2026 - 2029 - Teknik og Miljø

00.30.00-P19-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Jonna Sørensen

Øvrige sagsbehandlere: Jacob Philipsen

Resume

Forvaltningen fremsætter forslag til budget 2026 til 2029 for Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets område.

Forvaltningen anbefaler, at budgetforslaget godkendes og indgår i det samlede budgetforslag.

Sagsfremstilling

Forvaltningen fremlægger jf. budgetproceduren for 2026 forslag til budget 2026 - 2029 for serviceområderne 01 Byggemodning, 03 Kommunale ejendomme, 04 Grønne områder, 05 Miljøforanstaltninger, 07 Renovation, 08 Drift og 09 Trafik. Budgetmaterialet indeholder nettodriftsrammer, ændringsskemaer, budgetbemærkninger, takstoversigter. Takstoversigten vedr. SO 07 Renovation vil blive behandlet på et senere tidspunkt. Budgetmålene for serviceområderne er godkendt på udvalgsrådet den 22. april 2025, punkt 62.

Alle priser er i 2025-priser, idet fremskrivningen til 2026 priser først sker senere i budgetprocessen. Driftsbudgettet er udarbejdet inden for det af Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalgets vedtagne nettodriftsrammer.

Udfordringer i 2026 - 2029:

- Materielgård - sikre nuværende lokaler lever op til gældende krav.
- Koordinerede vej/kloakprojekter - følger Herning Vands plan for renovering af kloaksystemet.
- Energioptimering af kommunens bygninger. Finansieres af projekter under "Spar på energien".
- Vandhåndtering - generel udfordring med mere vand i alle sammenhænge, herunder oprensning af okkerbassiner.
- Nedlæggelse af brandhaner samt udvidelse af eksisterende ledningsnet.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at budgetforslaget godkendes og indgår i det samlede budgetforslag

at de beskrevne budgetudfordringer drøftes.

Beslutning

Budgetforslaget blev godkendt og indgår i det samlede budgetforslag.

Bilag

Budget 2026 til 2029

Punkt 84: Drøftelse af investeringsoversigten for Budget 2026

00.30.00-P19-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Jonna Sørensen

Øvrige sagsbehandlere: Jacob Philipsen

Resume

På udvalgmøderne i maj måned drøfter fagudvalgene udkastet til investeringsoversigten for 2026 - 2029 samt det langsigtede anlægsoverslag for perioden 2030 - 2037 på de respektive områder. Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget vil efterfølgende inddrage fagudvalgenes drøftelser og indstille et samlet forslag til investeringsoversigten, som indgår i budgetkonferencen og forslaget til 1. behandling.

Sagsfremstilling

Direktionen er ansvarlig for processen med investeringsoversigten. Det samlede forslag til investeringsoversigten fremsendes og godkendes af Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget. Jævnfør budgetproceduren for budget 2026 inddrages fagudvalgene i arbejdet med investeringsoversigten.

Det samlede forslag til investeringsoversigt skal tage hensyn til de samlede nettoanlægsudgifter og anlægsrammen. Det kan efterfølgende blive nødvendigt at tilpasse forslaget af hensyn til udviklingen i kommunens generelle indtægter og anlægsrammen i forlængelse af den kommende økonomiaftale for 2026.

På budgetkonferencen til august præsenteres det samlede byråd for Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalgets forslag til investeringsoversigten.

I det vedlagte bilag fremgår udkast til Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets investeringsoversigt for perioden 2026 - 2029. Udkastet tager udgangspunkt i investeringsoversigten, som den blev vedtaget for budget 2025. Hertil er indarbejdet beslutninger, som er truffet af byrådet siden budgetvedtagelsen for 2025.

Herudover fremgår det langsigtede anlægsoverslag. Overslaget viser de forventede investeringer i perioden 2030 - 2037. Overslaget er foreløbigt og er ikke en formel del af det fireårige budget.

Projekter, som fremgår af det langsigtede overslag, lever op til et eller flere af følgende kriterier:

1. Har sammenhæng/overløb fra budgetperioden 2026 - 2029. F.eks. projekter som strækker sig ud over budgetperioden eller eksisterende permanente puljer.
2. Er omfattet af et budgetforlig
3. Er direkte afledt af demografiske forhold (f.eks. plejeboligplanen), kommuneplan eller andre objektive forhold (f.eks. hensyn til eksterne aktører).

Som en del af budgetmaterialet til den 2. budgetkonference udarbejder fagforvaltningen anlægsnotater. Notaterne udarbejdes på baggrund af Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets drøftelser og prioriteringer af relevante anlægsbehov og ønsker, som hverken fremgår af den fireårige investeringsoversigt eller af det langsigtede anlægsoverslag. Herunder også forskydning af eksisterende projekter.

Forslaget til investeringsoversigt, det langsigtede anlægsoverslag samt anlægsnotaterne fremsendes til Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget til godkendelse og indgår herefter i materialet, som fremsendes forud for den 2. budgetkonference i august.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at investeringsoversigten for Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget drøftes med henblik på, hvilke anlægsbehov der skal beskrives i uddybende anlægsnotater.

Beslutning

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget besluttede, at der udarbejdes anlægsnotater på følgende:

- Cykelhandlingsplan - medfinansiering på 5 mio. kr. fra 2026 og frem
- Plan for ny materielgård og midlertidig pavillonløsning
- Styring af vand, varme og el i kommunale bygninger
- Udskiftning af belysningsarmatur - investering på 5 mio. kr. årligt i 3 år + tilbagebetalingsmodel
- Renovering af veje i forbindelse med kloakfornyelse - beløb forøges fra 2026 og frem
- Oprensning af okkerbassiner - 1,6 mio. kr. fra 2026 og frem på grund af Grøn Trepert
- Nedrivningspulje.

Bilag

Investeringsoversigt - fagudvalgsbehandling (MIN)

Punkt 85: Orientering om Destination Brunkul

19.01.00-P20-2-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X

Sagsbehandler: Michelle Marie Johnsen

Øvrige sagsbehandlere: Pia Trab Worm, Elsebeth Houe, Jens Albert Hansen

Resume

Kultur- og Fritidsudvalget har tidligere besluttet, at der under Natur og Kulturhistorisk formidling (NKF) årligt skal afsættes i alt 350.000 kr. til nyskabende og styrket formidling. Udvalget bliver derfor løbende præsenteret for modnede projekter, som efterfølgende sendes til orientering hos Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget.

Søby Brunkulsmuseum har fremsendt ansøgning om i alt 1 mio. kr. til etape 3 af udviklingsprojektet Destination Brunkul. Kultur- og Fritidsudvalget har på møde den 31. marts 2024, punkt 33, truffet beslutning om, at der bevilliges 500.000 kr. til projektet.

Forvaltningen anbefaler, at sagen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Søby Brunkulsmuseum har siden 1977 som et af de eneste museer i Danmark skildret den del af Danmarkshistorien, hvor der blev gravet efter indenlandske brunkul. Museet råder over en række autentiske bygninger, materialer, maskiner og genstande, som alle indgår i den daglige formidling.

Over en årrække har museet arbejdet indgående på planerne for en opgradering af hele museet og den tilhørende formidling med ønsket at om ramme en endnu større målgruppe end tidligere. Projektet har fået navnet Destination Brunkul. I forbindelse med planerne er den nuværende brunkulgrav blandt andet blevet renoveret, og derudover er der blevet etableret flere forskellige nye formidlingstiltag som eksempelvis interaktive fortællestandere, en fortællebænk, et fortællejul på legepladsen samt en ny animationsfilm.

Museet rummer et udsnit af kommunens helt særlige kulturhistorie, og forvaltningen vurderer, at arbejdet med en styrket formidling på stedet og ønsket om nye aktiviteter er i direkte tråd med den kulturpolitiske retning. I kulturpolitikken beskrives det blandt andet tydeligt, at man tager udgangspunkt i fortidens historier for bedre at kunne forstå nutiden og ikke mindst sætte retning for fremtiden. Den fælles kulturarv og -historie er vigtig at holde fast i, og skal i øvrigt være let tilgængelig og vedkommende for et bredt udsnit af borgere.

Projekt Destination Brunkul er opdelt i 5 etaper:

- Etape 1: Etablering af ny skulptur, forbedring af affaldssortering, opsætning af ladestandere mv.
- Etape 2: Etablering af ny toiletbygning samt yderligere renovering (bevilling fra Kulturministeriet)
- Etape 3: Fokus på formidling i og udvidelse af museumsbutikken samt formidlingsrummet Børnehaven (Kultur- og Fritidsudvalget ansøges om 1 mio. kr.)
- Etape 4: Musical i Søby (finansieringen er opnået inklusiv en bevilling på 100.000 kr. fra Kultur- og Fritidsudvalget)
- Etape 5: Udeliv og Voldsgaard

Etape 3 - Børnehaven:

I starten af 50'erne drev Røde Kors en børnehave i Søby, som museet ønsker genetableret i sammenhæng med legepladsen og madpakkehuset. Huset bliver et rum til og for børnene, der får udtryk efter en gammel tyskerbarak magen til den, som husede den gamle børnehave. I huset kan børnene tegne, læse og skrive og ikke mindst tilegne sig ny viden om tiden med brunkul formidlet i øjenhøjde med dem. Det kan fx være med interaktive borde, hvor man gerne må pille og lege med

sagerne. Børnehaven vil også kunne bruges som led i skoleformidlingen, som flere skoler årligt benytter sig af. Skoleklasser fra Herning og Ikast-Brande Kommuner har som led i undervisningen gratis adgang til museet.

Etape 3 - Udvidelse af museumsbutikken:

Trods en fordobling af arealet i butikken i 2018 er der igen behov for at udvide til det dobbelte med fokus på øget formidling og en ta' selv café.

I 2018 blev en helhedsplan vedrørende den unikke natur omkring Brunkulsmuseet indviet, og denne er under stadig udvikling. Her spiller museet en aktiv rolle, og har blandt andet leveret teksterne til alle opsatte plancher. Ønsket er at skabe et knudepunkt for al formidlingen i området, ved at gøre museumsbutikken til et infocenter for alle besøgende uanset, om man er kørt efter museet eller ej. Blandt andet er museet et oplagt stop på den nationale cykelrute 4, og museet estimerer derudover godt 30.000 besøgende om året, hvoraf godt 50% køber adgang til museet.

Museet melder i øvrigt, at man ser samarbejdspotentialer i en række planlagte projekter, hvor et åbent infocenter ville være relevant. Det gælder eksempelvis Ålandet, Naturnationalpark Harrild Hede og Nørlund Plantage.

Økonomi

Destination Brunkul har et samlet budget på 8 mio. kr., hvoraf etape 3 udgør 2 mio. kr. Kultur- og Fritidsudvalget blev ansøgt om et samlet tilskud på 1 mio. kr., der skulle dække over både bygningsetablering og formidling.

Børnehaven forventes at koste 865.000 kr. at etablere (12.000 kr. pr. kvm til 72 kvm), og det ønskes i den forbindelse at opgradere med solceller til 60.000 kr. Derudover er der afsat 75.000 kr. til inventar. I alt 1. mio. kr.

Udvidelsen af butikken er anslået til 925.000 kr. i etablering (12.000 kr. pr. kvm til 77 kvm), og også her ønskes det at opgradere med solceller til 60.000 kr. Desuden afsættes kun 15.000 kr. til inventar, da man allerede ligger inde med meget, som vil genbruges. I alt 1. mio. kr.

Museet har en egenfinansiering på 500.000 kr. til den samlede etape, og har derudover en bevilling fra fonde på i alt 250.000 kr., som dog forventes at kunne fordobles.

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede på mødet den 31. marts 2024, pkt. 33, at der ud af den samlede økonomi for NKF bevilliges et tilskud på 500.000 kr., hvoraf der øremærkes 400.000 kr. til etablering af børnehaven samt 100.000 kr. til direkte formidling i denne del af projektet. Ud af de 500.000 kr. benyttes de i alt 372.000 kr. fra årets overførsel samt resterende midler op til 500.000 kr. fra Styret formidling.

Indstilling

Direktøren fra Teknik og Miljø indstiller,

at sagen tages til orientering.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Ansøgning, Søby Brunkulsmuseum 2025

Idé- og udviklingsplan, Destination Brunkul

Punkt 86: Etablering af fortov i Vejvad

05.13.00-P20-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Tommy Jonassen

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Anlæggelse af fortov langs nordsiden af Aulumvej i Vejvad med henblik på at forbedre trafiksikkerheden for især skoleelever, der anvender skolebussen og samtidig give vejstrækningen mere bypræg.

Forvaltning anbefaler, at udvalget drøfter projektet, herunder hvorledes projektet kan finansieres.

Sagsfremstilling

Herning Kommune har modtaget en række henvendelser fra borgerne i Vejvad omkring trafiksikkerheden.

Med henblik på at forbedre trafiksikkerheden for især skoleelever, der anvender skolebusser, kan der etableres et ca. 150 meter langt fortov langs nordsiden af Aulumvej i Vejvad, som forbinder byen med et busstoppested umiddelbart vest for Moesgårdvej, som er en del af skolebusruten til Sørvad Skole.

Fortovet vil samtidig give vejstrækningen i Vejvad et mere bymæssigt udtryk, der kan være medvirkende til at sænke hastigheden gennem byen. Politiet har godkendt, at hastigheden nedsættes fra 80 km/t til 60 km/t.

Fortov og busstoppested er vist med rødt på nedenstående oversigtskort.

Økonomi

Fortovet vil kunne anlægges for ca. 150.000 kr.

Der er ikke afsat midler til etablering af nye fortove på det kommunale vejnet, idet praksis er, at fortove finansieres af de tilstødende grundejere, såfremt der er direkte adgang til fortovet fra ejendommen.

Der kan anvises følgende muligheder for finansiering:

- Søges indarbejdet i investeringsoversigt
- Via midler afsat på investeringsoversigten til trafiksikre skoleveje
- Driftsmidler fra kollektiv trafik
- Finansieres af de tilstødende grundejere.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at projektet drøftes, herunder hvorledes projektet kan finansieres.

Beslutning

Projektet godkendes og finansieres af de afsatte midler på investeringsoversigten til trafiksikre skoleveje.

Punkt 87: Cykelsti langs Gullestrupvej i Herning - Ekspropriationsbemyndigelse

05.04.00-G01-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Rasmus Bartholdy Jensen

Øvrige sagsbehandlere: Tommy Jonassen, Philip Svendsen

Resume

Der anmodes om ekspropriationsbemyndigelse i henhold til Vejlovens kapitel 10 til at igangsætte en åstedsforretning for erhvervelse af nødvendig areal i forbindelse med anlæggelse af cykelsti langs med Gullestrupvej mellem H. P. Hansens Vej og Vesterholmvej.

Forvaltningen anbefaler, at der gives bemyndigelse til at igangsætte en åstedsforretning for erhvervelse af det nødvendige areal.

Sagsfremstilling

Herning Kommune har modtaget tilsagn om tilskud fra Statens Cykelpulje til anlæggelse af en cykelsti langs med Gullestrupvej mellem H. P. Hansens Vej og Vesterholmvej. Strækningen er i Cykelhandlingsplanen udpeget som cykelsti for en primær cykelrute, og stien vil skabe bedre cykel- og gangforhold mellem H. P. Hansens Vej og Vesterholmvej herunder Holing Sportscenter og den kommende idrætsefterskole samt de uddannelsesinstitutioner, der ligger i området omkring Uddannelsesby Herning.

Koblingen mellem Brændgårdvej og Gullestrupvej vil også skabe en mere direkte forbindelse mellem komponistkvarteret og uddannelser, erhverv og naturområderne ved Lillelund Engpark.

I forbindelse med anlæggelse af cykelstien er det nødvendigt at erhverve et areal på matr. nr. 1gu, Brændgårde, Herning Jorde i en bredde på ca. 2 - 2,5 meter langs med matriklen. Det andrager ca. 500 m² i alt, som vist med rødt på nedenstående oversigtskort.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der gives bemyndigelse til at igangsætte en åstedsforretning for erhvervelse af ovenstående areal
at der udpeges et udvalgsmedlem til deltagelse i åstedsforretningen som repræsentant for byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Karlo Brondbjerg blev udpeget som deltager i åstedsforretningen som repræsentant for Byrådet.

Punkt 88: Styrkelse af den kollektive trafik - Fra stoppesteder til mobilitetspunkter

13.05.16-G01-1-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Lene Ahle Skoubo

Øvrige sagsbehandlere: Tommy Jonassen

Resume

Der foreligger projekt for styrkelse af den kollektive trafik gennem kvalitetsløft af stoppesteder således, at ventetiden og mødet med den kollektive trafik føles komfortabel som en vigtig del af kundens samlede rejseoplevelse.

Forvaltningen anbefaler, at forslag til mobilitetspunkter godkendes, herunder medfinansiering af projektet på 750.000 kr.

Sagsfremstilling

På udvalgsmødet den 24. juni 2024, punkt 117, blev mulighederne for at styrke den kollektive trafik drøftet, og det blev besluttet, at følgende tiltag iværksættes:

- Gratis buskørsel på lokalruter i en periode - er i gang.
- Kampagne med ½ pris på bybuskørsel til unge i en periode - er i gang.
- Generel kampagne "Tå bussen - lad bilen stå" - ikke gennemført, men der er gennemført andre kampagner.
- Kvalitetsløft af udvalgte stoppesteder.

Formålet med kvalitetsløft af stoppesteder er at styrke kundernes oplevelse af tryghed, sikkerhed og komfort således, at ventetiden og mødet med den kollektive trafik føles tryk og behagelig.

Stoppesteder skal møde de rejsendes forventninger. Når ikke de rejsende tilbydes det, de forventer, pustes der til deres utilfredshed og følelsen af komfort daler. Ifølge Passagerpulsens kundetilfredshedsundersøgelse anser kunderne tiltag som trafikinformation, skiltning, infotavler, gode adgangsforhold og behagelige omgivelser som forventelige og basale elementer, der indgår som en del af kerneydelsen, når de rejser med kollektiv trafik.

Kvalitetsløftet kan ske ved fornyelse af eksisterende nedslidte læskærme, opsætning af nye læskærme, anlæggelse af cykelparkering, belysning, synlighed, information m.v.

Herning Kommune har modtaget 250.000 kr. fra Midttrafiks Stoppestedspulje som 50 % medfinansiering af stoppestedsforbedringer. Stoppestedspuljen er et resultat af en strategisk beslutning i Midttrafiks bestyrelse om at prioritere stoppestedsområdet.

Herning Kommune deltager desuden i EU-projektet MOVE, som er et EU ØKS interreg projekt med Region Midt som lead partner. Projektet er tværskandinavisk, så der samarbejdes med Norge og Sverige, som er langt fremme i bæredygtige mobilitetsløsninger, hvilket er til stor inspiration.

Forvaltningen vil i MOVE-projektet undersøge, om et kvalitetsløft af 5 stoppesteder vil skabe mere synlighed omkring det kollektive transportsystem og dermed motiverer flere til at vælge kollektiv transport.

Der arbejdes med en involverende proces, hvor borgerne har mulighed for at komme med ideer til, hvordan "deres" mobilitetspunkt (stoppested) skal se ud. MOVE-projektet har i Herning 100.000 kr., som er anvendt til udgifter ved borgerinvolvering og skal bruges til, at borgere i en periode har gratis rejsehjemmel, mod at de bruger kollektiv transport og fortæller os om, hvordan de har oplevet dette. MOVE-projektet har desuden økonomi til at gennemføre en ekstern evaluering.

Med baggrund i ovenstående er der gennemført workshops omkring følgende 5 mobilitetspunkter:

- Vildbjerg Station
- Sørvad Torv
- Haderup Torv
- Sdr. Felding Rutebilstation
- Sportscenter Herning.

Mobilitetspunkterne er valgt ud fra en faglig vurdering sammen med Midttrafik med vægt på, at der kan skiftes mellem flere busruter, tog, flextrafik, og der er mulighed for parkering.

De involverende møder med workshops har været godt besøgt med stor entusiasme, og ønskelisterne til forbedringstiltag er lange.

Det forventes, at der arbejdes videre med opsætning af bænke, beplantning, nye læskærme, cykelparkering, adgangsforhold, aktivitetselementer m.v. ved de 5 mobilitetspunkter.

Økonomi

Den samlede udgift til kvalitetsløft af de 5 mobilitetspunkter er ca. 1,0 mio. kr., hvoraf 0,25 mio. kr. finansieres af Midttrafiks Stoppestedspulje. Herning Kommunes udgift finansieres af kollektiv trafik - driftsmidler.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at forslag til mobilitetspunkter godkendes, herunder medfinansiering af projektet på 750.000 kr.

Beslutning

Forslag til mobilitetspunkter godkendes, og udvalgets bemærkninger indarbejdes i de færdige projektforslag.

Herning Kommunes udgift på 750.000 kr. finansieres af Serviceområde 09 Kollektiv trafik.

Punkt 89: Forslag om forlægning af Drejervej i Aulum

05.01.22-G01-11-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Lars Peter Pihl Larsen

Øvrige sagsbehandlere: Tommy Jonassen

Resume

En virksomhed på Drejervej i Aulum, der er en offentlig kommunal vej, har forespurgt, om vejens forløb kan flyttes. Formålet for ansøger er at give en bedre mulighed for indretningen af sine ejendomme, der ligger på begge sider af den nuværende Drejervej.

Flytningen vil, hvis den godkendes, blive finansieret af ansøger. På kortet i sagsfremstillingen fremgår det, hvilket vejstykke der ansøges nedlagt, hvilket der oprettes som erstatning, og hvilke ejendomme ansøger ønsker bedre indretning af.

Forvaltningen anbefaler, at ansøgning om forlægning af Drejervej i Aulum godkendes og sendes i høring.

Sagsfremstilling

Virksomheden Vestjysk Træemballage ejer ejendomme på begge sider af den eksisterende Drejervej i Aulum.

Virksomheden har et ønske om at etablere bygninger tæt op af vejen på østsiden med mulighed for truckkørsel direkte mellem den ny og eksisterende bygninger.

Denne indretning vil medføre truckkørsel på tværs af vejen. Da kørsel med truck medfører, at køretøjets gafler og last kommer ud over vejen, inden føreren har tilstrækkeligt udsyn, og dermed være behæftet med væsentlige risici, er det ikke en indretning, forvaltningen kan godkende.

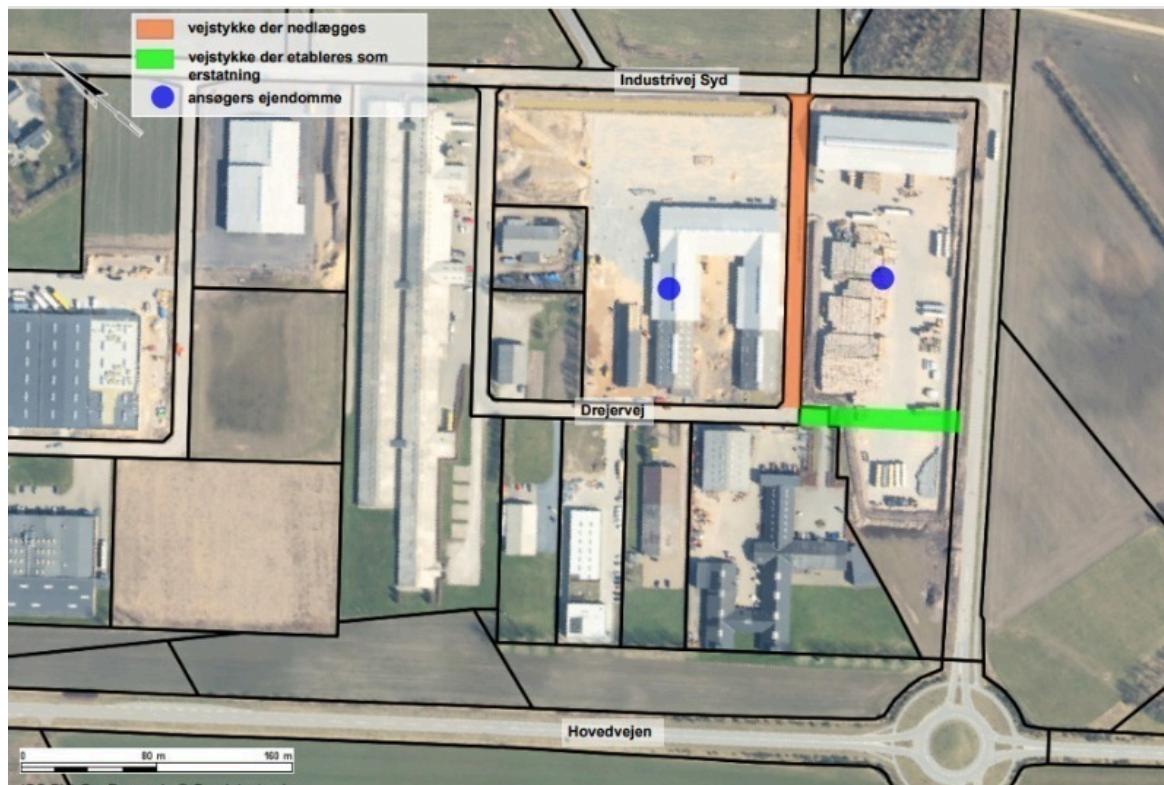
Igennem dialog med grundejer har forvaltningen drøftet flere muligheder herunder alternativ placering af bygninger/adgange, behov for vendepladser, adgangsforhold i området m.m. Ansøger er i denne proces selv kommet med et forslag om at forlægge vejen til den placering, der er vist på kortet med grøn farve.

Løsningen med en forlægning af vejen giver anledning til følgende bemærkninger:

- Løsningen kræver en dispensation fra den gældende lokalplan, men det er vurderingen, at denne kan meddeles.
- Der ligger forsyningsledninger i det nuværende vejareal, som nedlægges, herunder blandt andet vand, strøm, og kloakledninger. Disse kan sikres ved tinglysning, eventuelt med fravigelse af gæsteprincippet, så det er grundejer, der skal betale for flytning af ledningerne, hvis den fremtidige brug engang kræver dette. Ved den løsning sikres det, at ledningsejere ikke lider tab som følge af projektet.
- Løsningen kan gennemføres trafiksikkert og reelt gøre afstanden til hovedvejen kortere og med færre skarpe sving for de virksomheder, der benytter vejen.
- Udgifterne til omlægningen betales af ansøger, så løsningen er udgiftsneutral for Herning Kommune.

Nedlæggelse af en del af den offentlige vej og den nødvendige dispensation fra lokalplanen kræver begge høring af naboerne og de øvrige virksomheder, der benytter vejen. Forvaltningen vurderer, at konsekvenserne ved projektet er så små og få, at det ikke er sandsynligt, at der kommer væsentlige indsigelser. Hvis det er tilfældet, kan den endelige tilladelse og dispensation gives i forvaltningen. Kommer der mod forventning væsentlige eller mange indsigelser mod projektet, bliver den endelige afgørelse forelagt udvalget til afgørelse.

På baggrund af de vurderinger der er lavet og dialogen med ansøger, er det forvaltningens vurdering, at løsningen, der er skitseret på kortet herunder, både kan gennemføres uden negative trafiksikkerhedsmæssige konsekvenser, uden væsentlige konsekvenser for resten af området og give ansøger bedre udvidelse og indretningsmuligheder på egen grund. Det anbefales derfor at godkende ansøgningen.

Økonomi

Udgifterne til anlæg af forlægning af vejen betales af ansøger.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at ansøgning om forlægning af den skitserede del af Drejervej godkendes og sendes i høring

at ledningsejere i eksisterende vejareal undtagelsesvist tillades fravigelse af gæsteprincippet ved tinglysning.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 90: Frigivelse af anlægsbevillinger til vandløbsområdet 2025

06.02.00-G01-2-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X X

Sagsbehandler: Annika Sundberg Lauridsen

Øvrige sagsbehandlere: Jens Albert Hansen, Pia Colstrup

Resume

Forvaltningen anmoder om frigivelse af afsatte rådighedsbeløb på i alt 2.213.000 kr. i 2025 på Serviceområde 04 Grønne Områder, stednr. 071099 rådighedsbeløb vedrørende diverse anlægsarbejder samt udarbejdelse af vandløbsregulativer.

Forvaltningen anbefaler, at de afsatte rådighedsbeløb anvendes til gennemførelse af vandløbsprojekter jf. statens vandområdeplaner, kommunens øvrige vandløbsprojekter samt den planlagte revision af regulativer for kommunens offentlige vandløb.

Sagsfremstilling

Herning Kommune har afsat en årlig anlægspulje til projekter indenfor vandløbsområdet. Anlægspuljen er i 2025 på i alt 2.213.000 kr., heraf er 1.091.000 kr. afsat til en planlagt revision af regulativer for kommunens offentlige vandløb.

Anlægspuljen har gennem årene betydet, at der er gennemført en række større og mindre vandløbsrestaureringsprojekter til gavn for kommunens vandløb og biodiversitet.

De statslige vandområdeplaner, der er et centralt element i implementeringen af EU-vandrammedirektiv, stiller krav om, at kommunen skal gennemføre et større antal udpegede restaureringsprojekter i vandløb for at sikre målopfyldelse. Nærmere bestemt har kommunen til opgave at realisere 55 vandløbsprojekter inden udgangen af 2027 jf. gældende vandområdeplan 2021 - 2027. Derudover forventes det jf. den igangværende høring af genbesøget for vandområdeplanen, at der vil blive udpeget yderligere indsatser i kommunens vandløb.

Vandområdeplansprojekter er i store træk finansieret via EU og nationale støtteordninger til vandløbsrestaurering, herunder bl.a. forundersøgelse, detailprojektering og anlægsarbejde.

Forvaltningen har de senere år primært haft fokus på denne gennemførelse af de obligatoriske statsligt udpegede restaureringsprojekter. Her registrerer staten kommunernes vandløbsindsats med henblik på, at staten skal dokumentere opfyldelse af EU vandrammedirektiv.

Forvaltningen har i 2025 igangsat revision af tre vandløbsregulativer, Fællesregulativ for Favsmose Bæk, Følpøt Bæk og Møllekanalen, Regulativ for Vegen Å og Regulativ for Skærbækmølle Bæk. Der vil løbende blive opstartet revision af nye regulativer, og udvælgelse af regulativer til revision vil ske på baggrund af tidligere godkendte kriterier.

Forvaltningen foreslår følgende planlagte udmøntning af anlægsmidler i 2025:

- Forberedelse, planlægning og initiering af statsligt udpegede vandløbsprojekter: 700.000 kr.
- Gennemførelse af øvrige lokale vandløbsrestaurerende projekter: 422.000 kr.
- Revision af regulativer for kommunens offentlige vandløb: 1.091.000 kr. herunder udgifter til rådgivere, opmåling af vandløb m.m.

Økonomi

Forvaltningen anmoder om frigivelse af rådighedsbeløb på i alt 2.213.000 kr. i 2025 afsat på Serviceområde 04 Grønne Områder, henholdsvis stednr. 071099 00 rådighedsbeløb vedrørende diverse anlægsarbejder, hvor der er afsat 1.122.000 kr., samt stednr. 071099 01 udarbejdelse af vandløbsregulativer, hvor der er afsat 1.091.000 kr.

Forvaltningen anbefaler, at rådighedsbeløbene anvendes til gennemførelse af obligatoriske vandløbsprojekter jf. statens vandområdeplaner, kommunens øvrige planlagte vandløbsprojekter samt den planlagte revision af regulativer for kommunens offentlige vandløb.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at planen for disponering af anlægsmidlerne til indsatser inden for vandløbsområdet godkendes

at der meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 1.122.000 kr. i 2025 på Serviceområde 04 Grønne Områder, stednr. 071061 "Diverse projekter indenfor vandløbsområdet"

at anlægsudgiften på 1.122.000 kr. finansieres af afsat rådighedsbeløb på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071099 00 rådighedsbeløb vedr. diverse anlægsarbejder - vandløb i 2025

at der meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 1.091.000 kr. i 2025 på Serviceområde 04 Grønne Områder, nyt stednr., "Revision af vandløbsregulativer"

at anlægsudgiften på 1.091.000 kr. finansieres af afsat rådighedsbeløb på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071099 01 Udarbejdelse af nye vandløbsregulativer i 2025.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 91: Høringssvar vedr. ændringer til vandområdeplaner 2021 - 2027

06.02.10-P20-3-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X X

Sagsbehandler: Kim Iversen

Øvrige sagsbehandlere: Jens Albert Hansen

Resume

Statens vandområdeplan er en samlet plan for indsatsen med at forbedre de fysiske og de kemiske miljøforhold i vandløb, søer, grundvand og kystvande i hele Danmark.

Miljøministeriet sendte den 20. december 2024 udkast til genbesøg af tredje vandområdeplan (VP3) 2021-2027 med tilhørende bekendtgørelser og miljørapport i 6 måneders høring frem til den 20. juni 2025.

Med folketingets aftale om "Grøn omstilling af dansk landbrug" af 4. oktober 2021 blev det besluttet at genbesøge VP3 i 2023/2024 for at beslutte, hvordan det resterende kvælstofindsatsbehov skal håndteres i forhold til kystvande og derudover tage stilling til resterende indsatsbehov for vandløb, søer, grundvand og miljøfarlige forurenende stoffer (MFR).

Forvaltningen anbefaler, at vedlagte forslag til høringssvar fremsendes til Miljøministeriet.

Sagsfremstilling

Genbesøget af VP3 indeholder nye udpegede ekstra indsatser på nedenstående områder i Herning Kommune, som altså skal udføres ud over de allerede udpegede indsatser i VP3. Det oprindelige høringssvar fra Herning Kommune til vandområdeplan 3 blev behandlet i Herning Byråd den 21. juni 2022, punkt 136.

Ændringer til VP3 ved genbesøget

Vandløb

Af nye indsatser på vandløbsområdet i forbindelse med genbesøget er tilgået:

- Fjernelse af 19 nyudpegede spærringer (langt størstedelen er opstemninger ved okkersøer eller okkersøerne selv).
- Åbning af fire rørlagte strækninger for at forbedre faunapassage
- 20 vandløbsstrækninger på i alt godt 51 km skal restaureres med endnu ikke fastlagte virkemidler.
- Der skal etableres kort omløbsstryg ved Holstebro Vandkraftsø.

Kystvande

Med den grønne trepart og genbesøget af vandplaner er der kommet et større tidsmæssigt pres blandt andet på grund af tidsfrister i forhold til eventuel markregulering.

Grundvand, spildevand

Der skal gennemføres foranstaltninger over for to renseanlæg i Herning Kommune. Det drejer sig specifikt om Aulum Renseanlæg og Hodsager Renseanlæg, hvor der er stillet krav til renseniveau, som skal sikre en bedre rensning for totalfosfor. Det er forsyningsselskabet Herning Vand, der senest 22. december 2027 skal gennemføre indsatsen.

Der er ingen indsatser i forhold til grundvand eller øvrigt spildevand i det åbne land i Herning Kommune.

Miljøfarlige forurenende stoffer

Statens genbesøg af vandområdeplan 2021 - 2027 indeholder nye indsatser på 8 vandløbsstrækninger i Herning Kommune i forhold til opsporing af miljøfarlige forurenende stoffer (MFS), der overskrider miljøkvalitetskravene. Derudover er der kommet 4 nye indsatser for opsporing af MFS i 4 søer i Herning Kommune. Opgaven vil i høj grad skulle løses i kommunen og vil evt. indebære revision af eksisterende godkendelser og tilladelser.

Høringssvar

Vandområdeplanen er i høring frem til 20. juni 2025. Forvaltningens forslag til høringssvar er vedlagt (bilag 1). Herning Kommune er derudover involveret i et høringssvar, der indsendes fra Limfjordsrådet. Dette høringssvar blev behandlet og godkendt på politisk møde i rådet 4. april 2025. Det består af selve høringssvaret vedlagt som bilag 2. Et teknisk høringssvar fra Limfjordsrådet tilgår senere som bilag 4. Bilag 3 beskriver Herning Kommunes vandløbsopgaver i vandplansperiode 3 (VP3), inklusive nye opgaver i forbindelse med genbesøget (VP3-2), som skal være udført senest ved udgangen af 2027.

Ud over kommentering af manglende opdatering i kortmaterialet fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) og bemærkninger til klassificeringer af enkelte vandløb har forvaltningen ingen væsentlige bemærkninger til genbesøgets resultater i form af nye tiltag i Herning Kommune. Herning Kommune forholder sig dog kritisk og uforstående overfor beslutningen om, at der skal etableres et kort omløbsstryg ved Vandkraftsøen i Storå i Holstebro Kommune. I lighed med hvad kommunen har svaret ved tidligere vandområdeplanshøringer, har forvaltningen også i dette høringssvar gjort rede for, at Herning Kommunes vandløb opstrøms søen får meget svært ved at nå god økologisk tilstand i de vandløb, som måles på tilstanden af ørred- og laksebestande. Et kort omløbsstryg løser ikke problematikken med stor dødelighed for unge laks og ørreder (smolt) i Vandkraftsøen, når de små fisk svømmer mod opvækstområderne i Atlanterhavet. Holstebro Kommune har meddelt Herning Kommune, at de ligeledes forholder sig kritisk overfor løsningen med et kort omløbsstryg.

Genbesøget har medført et anseeligt antal ekstra opgaver til vandområdeplan 3, og forvaltningen foreslår i høringssvaret, at det meddeles staten, at kommunen har fuldt fokus på at løse opgaverne, men at det ikke anses sandsynligt, at Herning Kommune kan nå i mål med vandløbsindsatsen inden 2027 på grund af den store opgavemængde på vandløbsområdet.

I høringssvaret bemærker forvaltningen vedr. kystvande, at planen for opfyldelse af målsætningen i fjordene er meget ambitiøs og vil være svær at realisere inden for den afsatte tidsplan i den grønne trepart (2030) på grund af størrelsen af indsats, samt den tid det normalt tager at finde, undersøge og planlægge for at realisere mulige projekter.

Der skal opspores kilder til miljøfremmede stoffer i otte vandløb og fire søer i Herning Kommune. Kildeopsporingen gennemføres i 2025 - 2026 og udføres af Herning Kommune.

Ved genbesøget er der udpeget to renseanlæg i Herning Kommune, hvor der skal foretages en indsats for at begrænse fosforudledninger til vandmiljøet. Forvaltningen er i dialog med Herning Vand, som driver rensningsanlæggene. Herning Vand udarbejder deres eget høringssvar til genbesøget af VP3. Såfremt der ændres planer for de to renseanlæg, skal Herning Kommune udarbejde tillæg til spildevandsplanen og meddele nye udledningstilladelser.

På grund af svarfrist på høringen 20. juni 2025 indsender forvaltningen høringssvaret til staten, når det er behandlet i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget 16. juni 2025. Der tages i høringssvaret forbehold for eventuelle ændringer ved den endelige behandling i byrådet 24. juni 2025.

Økonomi

Indsatserne gennemføres med statslig og EU-medfinansiering som i de tidligere planer. Derudover har kommunen mulighed for at supplere med egne midler, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at vedlagte høringssvar fra Herning Kommune godkendes og fremsendes til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Bilag 1 Hørings svar fra Herning Kommune til genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027

Bilag 2 Hørings svar til VP3 fra Limfjordsrådet

Bilag 3 Vandplansopgaver til udførsel inden 2028 - VP3 og VP3 genbesøg

Punkt 92: Orientering om udvikling af Langvad Enge - øst for Snejbjerg

01.00.00-A00-2-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Rasmus Filsø Løbner

Øvrige sagsbehandlere: Asger Astrup Kristensen, Jens Albert Hansen

Resume

Herning Kommune har i samarbejde med en grundejerforening, en privat jordejer og Herning Vand planlagt et projekt med det formål at sikre og udvikle et stisystem med grussti, trampesti og bro. Derudover er der planer om at igangsætte ekstensiv græsning på et 17 hektar stort bynært område.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget tager sagen til orientering.

Sagsfremstilling

Langvad Enge er et nyt boligområde, som er beliggende mellem Snejbjerg og Herning. Boligområdet er en privat boligudstyknings. Som nabo til udstykningen ligger nogle kommunale naturarealer med 6 regnvandsbassiner, som driftes af Herning Vand. Området bærer præg af at være en nyere udstykning, hvor både det landskabelige udtryk og stisystemer mangler at blive tilpasset de nye forhold og borgernes behov. Projektet underbygger lokalplanen, som omhandler stisystemer og naturhensyn.

Forvaltningen har i samarbejde med Grundejerforeningen "Birkelunden og Blomstermarken", Herning Vand og den private udvikler Grønbjerg Grundinvest lavet en samlet plan for området. Der har været en høj grad af inddragelse af de involverede interessenter. Processen har taget ca. et år, og projektet er nu klar til at blive udført.

Projektet indeholder følgende aktiviteter:

Stisystemer

Der etableres trampestier i området, som sikrer, at områdets borgere får bedre adgang til arealerne. For at forbinde trampestierne skal der etableres en bro, som krydser vandløbet Tyvkær Bæk. Der vil blive etableret en grussti, som via en jernbaneunderføring skal forbinde området til en række øvrige stisystemer, som går til Herning, Gødstrup og Tjørring.

Grønbjerg Grundinvest og Herning Kommune betaler for etablering og vedligeholdelse af grusstien, mens de øvrige trampestier etableres ved, at vegetationen holdes nede af grundejerforeningen.

Græsning

Store dele af projektområdet indhegnes til ekstensiv græsning med kreaturer med henblik på naturpleje af arealerne. Indhegningen bliver 17 hektar, og der kommer til at forløbe stier både indenfor og udenfor indhegningen. Græsningen skal gennemføres som ekstensiv græsning. Det vil sige et lavt græsningstryk med op til 7 kvæg i det 17 hektar store område. Der er indgået aftale med en dyreholder, hvor der er blevet lagt særligt vægt på, at kvæget skal være rolige og ikke opsøgende. Formålet med græsningen er dels at vedligeholde de § 3 beskyttede naturarealer, som indgår i indhegningen, skabe mere liv på arealerne samt at sikre et mere sammenhængende og ensartet udtryk for hele området. Græsningen giver i øvrigt mulighed for at opsætte en bro over et vandløb, som sikrer, at kreaturerne kan krydse vandløbet. Det er den samme bro, som kan benyttes af borgerne til at binde stisystemerne sammen. Græsningen er helt afgørende for broens etablering, fordi det jf. lokalplanen ikke er muligt at etablere tekniske anlæg ned til vandløbet, medmindre det har til formål at forbedre områdets natur.

Herning Kommune har ansøgt om tilskud fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø til etablering af indhegning, strømforsyning og kreaturbro, men der er endnu ingen afklaring på, om tilsagnet opnås. Det er også Herning

Kommune, som har indgået forpagtningsaftalen med dyreholderen.

Nedenfor en projektskitse som viser stisystemet (grøn og orange) og indhegningen (rød).

Den inddragende proces

Der er afholdt en inddragende proces, hvor områdets borgere er blevet oplyst om det påtænkte projekt og har fået mulighed for at blive hørt. I foråret 2024 blev der afholdt et borgermøde, hvor grundejerforeningen inviterede områdets borgere med. Det er forvaltningens opfattelse, at stemningen generelt var god og positiv. Efter borgermødet har projektparterne drøftet sagen med grundejerforeningen og det har resulteret i, at der er opbakning til at gennemføre projektet.

De fleste borgere er generelt positive over for projektet, fordi det vil skabe mere liv på arealerne og forbedre områdets stisystemer.

Der ligger fem parcelhuse ud til projektområdets vestlige side. De fem husstande har udvist forskellige synspunkter til projektet og generelt er der opbakning. En enkelt husstand ønsker dog ikke græsning tæt på deres beboelse, og det har de givet udtryk for til forvaltningen, til arealejeren Grønbjerg Grundinvest samt til grundejerforeningen. Den planlagte afstand fra de fem husstande og ud til hegnslinjen er ca. 15 meter fra beboelsen. Projektparterne har vurderet, at det ikke er hensigtsmæssigt at placere hegnet længere væk fra beboelsen. Dette både som følge af projektområdet arrondering og hegnslinjens naturlige forløb på de tilstødende arealer. Fra syd bliver hegnet placeret langs en bevokset mose, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Herefter opsættes hegnet langs den mark, som i lokalplanen er udlagt til natur. Det er vigtigt at fremhæve, at denne mark, som grænser op til de fem parcelhuse, ikke er ejet af Herning Kommune, men af den private jordejer Grønbjerg Grundinvest, der ønsker, at projektet skal gennemføres som fremstillet i sagen med en minimumsafstand på 15 meter fra beboelse til hegn. Grønbjerg Grundinvest har i øvrigt opnået permanent genopdyrkningsret på de af deres arealer, der indgår i græsningsprojektet. Dermed kan der senere laves nye planer for eventuel udvidelse af boligområde på disse arealer uanset, om de "vokser ind" i naturbeskyttet tilstand.

Da indhegningen kommer til at gå nærmere end 50 meter fra byzone, er der opnået dispensation til opsætning af folde og erhvervsmæssig dyrehold ned til 5 meter fra byzonen. Byzonegrænsen kan ses i bilag og er beliggende op til matriklerne af de nævnte 5 boliger. Dispensationen skal gives, når der etableres folde til erhvervsmæssigdyrehold indenfor 50 meter fra byzone og rekreativt område. Dispensationen er i første omgang givet til en toårig forsøgsperiode. Herefter skal borgerne høres på ny for at sikre, at der fortsat er opbakning til projektet.

Der er vedlagt to kortbilag:

- En skitse som viser byzone.
- En skitse som viser ejerskabet inde i projektområde.

Økonomi

Udgifter:

Etablering af grussti: 150.000 kr. (50 % deling af udgiften mellem Herning Kommune og Grønbjerg Grundinvest). Stiens etablering og vedligeholdelse finansieres via Natur og Grønne Områder Serviceområde 04.

Der vil være udgifter til etablering af hegn, strøm og kreaturbro på 58.200 kr. Dette er tilskudsberettigede udgifter som, hvis der opnås tilsagn, betales via tilskudsmidler fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV).

7 stk. klaplåger: 24.500 kr.

Indtægter:

Årlig forpagtningsindtægt til kommunen via dyrehold på 27.489 kr./år.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at udvalget tager sagen til orientering.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Kortbilag 1 Langvad Enge - Byzonekort

Kortbilag 2 Langvad Enge - Oversigt over ejerskab

Punkt 93: Orientering fra møde i Grønt Råd

00.00.00-P19-560-06

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Louise Berg Hansen

Øvrige sagsbehandlere: Jens Albert Hansen

Sagsfremstilling

Der har været holdt møde i Grønt Råd den 13. marts 2025.

Der var 4 punkter på dagsordenen, nemlig: Kommuneplan 2025-2036, Græsningsprojekter i kommunen, Grøn Trepert og Naturindsatsen 2024.

Det anbefales, at referatet tages til orientering.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Referat fra Grønt Råd 13. marts 2025

Punkt 94: Administrationsgrundlag ved beskyttede diger

01.05.25-P20-1-19

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Kaare Hjorth

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Varetagelsen af myndighedsområdet for beskyttede sten- og jorddiger er delt mellem kommune og Slots- og Kulturstyrelsen.

Slot- og Kulturstyrelsen har i perioden 2022 - 2024 gennemført en omfattende opdatering af den vejledende registrering af beskyttede diger, hvilket har betydet en række henvendelser fra lodsejere og interesseorganisationer senest i forbindelse med møde i Grønt Råd i forhold til administrationspraksis og mulighed for dispensationer til at flytte diger.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget orienteres på den baggrund om gældende administrationspraksis på området.

Forvaltningen anbefaler, at orienteringen tages til efterretning.

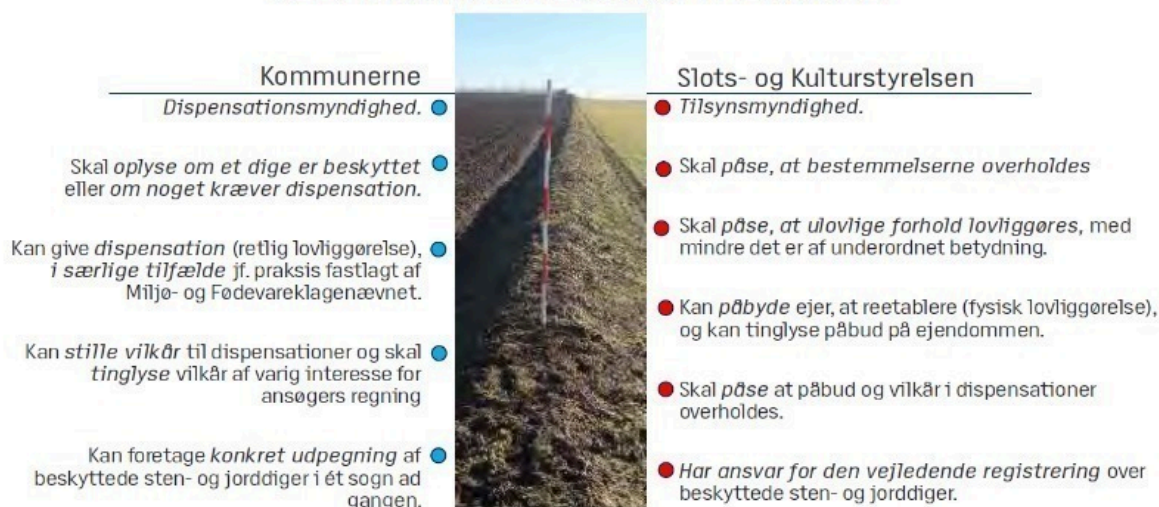
Sagsfremstilling

Varetagelsen af myndighedsområdet for beskyttede sten- og jorddiger er delt mellem kommune og Slots- og Kulturstyrelsen. Grundlæggende så er Herning Kommune dispensationsmyndighed og Slots- og Kulturstyrelsen tilsynsmyndighed samt resort myndighed på området.

Nedenstående billede beskriver ansvarsfordelingen mellem kommune og stat.

DELT MYNDIGHEDSKOMPETANCE

Det delte myndighedsansvar indebærer, at kommunen skal tage stilling til konkrete dispensationssager. Staten (Slots- og Kulturstyrelsen) har ansvaret for tilsyn og sikring af, at bestemmelserne overholdes. I praksis betyder det, at Herning Kommunes råderum er begrænset, da Slots- og Kulturstyrelsen modtager alle afgørelser fra kommunen og påklager dem,

hvis de ikke følger praksis på området. Klagenævnspraksis er meget entydig og yderst restriktiv med hensyn til dispensationer.

Slots- og Kulturstyrelsen har foretaget en opdatering af den vejledende registrering af sten- og jorddiger i hele landet i perioden 2022 til 2024. Registreringen af Danmarks sten- og jorddiger har været betragtet som mangelfuld, da den tidligere kortlægning var fra starten af 00'erne – før man havde udbredt adgang til digitale kort. Slots- og Kulturstyrelsen har registreret omkring 31.000 km sten- og jorddiger rundt i hele landet. Det har betydet både nye og langt mere præcise optegnelser end tidligere af, hvor digerne ligger placeret i landskabet.

Digerne har været beskyttet siden 1992. Vedlagte billede beskriver, hvordan sten- og jorddiger skal vurderes i forhold til, om de er beskyttet.

Den opdaterede registrering af sten- og jorddiger har givet en række henvendelser til Herning Kommune. Der er i flere tilfælde et ønske om at kunne flytte eller fjerne et jorddige. Den restriktive praksis fra klagenævnet, der ligger til grund for muligheden for dispensationer, betyder desværre ofte, at forvaltningen i den indledende dialog om henvendelserne må oplyse, at det ikke kan forventes, at en dispensation kan opnås. I de tilfælde, hvor der er mulighed for dispensation, gives det.

Slots- og Kulturstyrelsen oplyser følgende om muligheden for dispensation til at flytte et dige. Det vil sige i lovens forstand en nedlæggelse for at lave en genplacering:

- Forbuddet mod at ændre digers tilstand er udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i at bevare sten- og jorddigerne. Reglerne om dispensation skal administreres restriktivt. Derfor kan kommunerne kun i særlige tilfælde meddele dispensation til at ændre eller fjerne et dige.
- Det fremgår af lovens forarbejder og fast praksis, at det ikke er tilstrækkeligt til at meddele dispensation, at der er påvist driftsmæssige, økonomiske eller rekreative interesser i, at et dige fjernes. Miljø- og Fødevareklagenavnets praksis for dispensation til nedlæggelse af diger eller dele af diger i forbindelse med landbrugets drift er i overensstemmelse hermed yderst restriktiv.

Dog nævnes også enkelte muligheder for dispensation:

- Formuleringen, at der kun ”i særlige tilfælde” kan dispenseres fra forbuddet mod tilstandsændringer, indebærer, at dette kun kan ske sjældent. Det gælder for væsentlige indgreb så som nedlæggelse af et dige. For mindre indgreb (fx gennembrud) er praksis mere lempelig.
- Klagenævnet har i tidligere sager fundet, at der kunne meddeles dispensation til at fjerne et dige, hvis det var meget dårligt bevaret eller meget kort og isoleret, uden sammenhæng med andre diger eller biotoper.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Hvordan ser man, om et dige er beskyttet?

Punkt 95: Kategorisering af vandforsyninger i kommende vandforsyningsplan

13.02.08-P16-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Trine Jakobsen

Øvrige sagsbehandlere: Anni Lassen, Kaare Hjorth

Resume

Det blev besluttet på Miljø-, Infrastruktur – og Naturudvalgsmøde 16. september 2024, punkt 158, at arbejde videre med en kategorisering af vandforsyninger.

Forvaltningen har lavet et forslag til tekst om kategorisering til kommende vandforsyningsplan. Det er beskrevet, hvordan vandforsyningerne skal kategoriseres og hvilke overordnede krav, der stilles til de forskellige kategorier. Teksten har været i høring ved vandforsyningerne.

Forvaltningen anbefaler, at kategorisering af vandforsyninger til vandforsyningsplanen godkendes.

Sagsfremstilling

Til den kommende vandforsyningsplan foreslås vedlagte tekst om kategorisering. Herunder de krav som stilles til de enkelte kategorier.

Baggrund

Herning Kommunes tidligere vandforsyningsplaner har ikke tidligere indeholdt kategorisering af vandforsyningerne. Der har derfor været stillet samme krav til alle forsyninger i forhold til investeringer i renoveringer, sikkerhed og grundvandsbeskyttelse.

Vandforsyningsplanen bør i højere grad sikre prioritering af udgifter til renoveringer, forsyningssikkerhed og grundvandsbeskyttelse, så forbrugernes penge bruges bedst muligt.

Derfor lægges op til en kategorisering af vandforsyningerne i kommende vandforsyningsplan. Kategorisering giver mulighed for at stille forskellige krav til vandforsyningerne alt efter deres vigtighed i forhold til den overordnede vandforsyning til borgerne.

Der er stigende lovkrav til vandforsyningerne og dermed også mere fokus på deres drift og administration. Mange vandforsyninger er drevet af frivillige kræfter, det er derfor nødvendigt med en plan for sammenlægninger, hvis vandkvaliteten svinger, eller administrative udfordringer bliver for store.

Der er ikke taget stilling til de enkelte vandforsyningers kategorisering endnu. Der er lavet forslag til kategorisering i strukturplanen, men oplægget til vandforsyningsplanen er ændret lidt i forhold til strukturplanen. Forvaltningen vil i samarbejde med de enkelte vandforsyningerne finde den rigtige kategorisering.

Kategoriseringen

Forslag til den fulde tekst om kategorisering, og hvilke krav der medfølger, er vedlagt som bilag. Teksten har været i høring hos vandforsyningerne, og deres input er medtaget.

Kategorisering af vandforsyningerne sker ud fra vurdering af vigtighed for fremtidig forsyningsstruktur, vandforsyningernes økonomi og drift, samt en samlet vurdering af anlæggets tilstand. Den enkelte vandforsynings kategorisering er en vægtning af de enkelte emner i forhold til den konkrete vandforsyning.

Der er 4 kategorier: Basisvandforsyning, nøglevandforsyning, hovednøglevandforsyning og distributionsvandforsyning.

Basisvandforsyninger er mindre vandforsyninger eller forsyninger, som er udfordret på vandkvalitet eller drift. Det vil formentlig ikke være samfundsmæssig økonomisk ansvarligt at opretholde driften på disse forsyninger på længere sigt. Derfor skal det vurderes, om det er samfundsmæssig økonomisk ansvarligt at investere i ny indvinding og tekniske anlæg. Basisvandforsyninger kan fortsætte så længe vandkvaliteten og driften opfylder lovkrav.

Nøglevandforsyninger er større eller mindre vandforsyninger, der har betydning for den fremtidige forsyningsstruktur og skal fremtidssikre forsyning i eget forsyningsområde. Vandforsyningen skal have høj forsyningsikkerhed gennem nødforsyning til andre vandværker og grundvandsbeskyttelse.

Hovednøglevandforsyninger er større vandforsyninger med afgørende betydning for den fremtidige forsyningsstruktur. Vandforsyningen skal sikre høj forsyningsikkerhed inden for eget forsyningsområde samt være i stand til at overtage forsyningsområder for andre vandforsyninger. Hovednøglevand-forsyninger skal have fokus på fremtidig forsyningsikkerhed herunder grundvandsbeskyttelse.

Distributionsvandforsyninger er forsyninger, der køber vandet fra anden vandforsyning. Det vil sige, at forsyningen ikke har egen indvinding og vandbehandling.

Forsyningsområdet skal overdrages til anden forsyning, hvis drift, administration og vedligeholdelse af ledningsnet ikke længere kan opretholdes inden for rimelige økonomiske rammer

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at kategorisering af vandforsyninger til vandforsyningsplanen godkendes.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Tekst om kategorisering til kommende vandforsyningsplan

Punkt 96: Orientering om kampagnetilsyn på virksomhedsområdet for 2025

09.00.12-P00-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Morten Swayne Storgaard

Øvrige sagsbehandlere: Benny Hansen, Morten Kok Lund, Kaare Hjorth

Resume

Kampagnetilsynet på virksomhedsområdet vil i 2025 have fokus på opsporing af virksomheder primært ved hjælp af lister tilsendt kommunen fra Miljøstyrelsen om de styrkede affaldstilsyn. Tilsynene gennemføres som udgangspunkt som varslede basistilsyn, hvor alle virksomhedens miljørelaterede forhold gennemgås, medmindre den konkrete virksomhed mod forventning ikke er omfattet af de regelmæssige tilsyn.

Forvaltningen anbefaler, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har i år 2025 valgt at sætte fokus på virksomheder, hvor vi ikke tidligere har ført tilsyn, men hvor vi er blevet opmærksom på, at der kan være aktiviteter, som vi skal føre tilsyn med.

Det overordnede formål er at sikre, at gældende miljøkrav og tilsynsforpligtigelser overholdes.

Herning Kommune har i år påbegyndt en lovpligtig opgave ved at føre såkaldte Styrkede Affaldstilsyn. De styrkede affaldstilsyn udfører kommunen i tre situationer:

1. I forbindelse med de almindelige miljøtilsyn
2. Risikomodel (administreres af Miljøstyrelsen) hvor kommunen løbende får tilsendt lister over virksomheder, vi skal udføre tilsyn på.
3. Puljer der blandt andet skal rumme henvendelser fra borgere m.v.

Da det styrkede affaldstilsyn er inde i en overgangsfase, udrulles punkt nr. 2 først til september, hvor kommunen pt. får tilsendt overordnede tematikker fra Miljøstyrelsen, f.eks. Kontorer og Byggepladser, og kan udvælge virksomheder i kommunen inde for dette tema.

Det forventes, at disse overordnede puljer samt Miljøstyrelsens lister vil indeholde virksomheder, som vi ikke kender til, der også er omfattet af reglerne om regelmæssige miljøtilsyn. Da vi så at sige får virksomhederne tilsendt, vil det lette administrationen, da vi ikke selv skal lave det indledende arbejde.

Da vi gerne vil sikre, at kampagnen er lovmedholdelig, vil vi supplere med virksomheder, f.eks. autoværksteder, som vi vurderer er omfattet af reglerne om regelmæssige miljøtilsyn, men endnu ikke har haft miljøtilsyn. Autoværksteder har herudover en anmeldepligt, der gør denne gruppe af virksomheder særligt interessante med flere væsentlige miljømæssige forhold.

Tilsynskampagnens gennemførelse:

Konkret lokaliseres virksomheder ved:

1. Gennemgang af forskellige lister fra Miljøstyrelsen i forbindelse med Det styrkede Affaldstilsyn.
2. De tematiserede puljer indtil risikomodelen fuldt ud træder i kraft (september 2025).
3. Henvendelser fra borgere, myndigheder, virksomheder m.v.
4. Supplering af teamets egne observationer af virksomheder, der endnu ikke har fået miljøtilsyn af kommunen, men som burde have det eller skal have det. F.eks. autoværksteder opdaget ved gennemgang af CVR-register.

Tilsynene gennemføres som udgangspunkt som varslede basistilsyn, hvor alle virksomhedens miljørelaterede forhold gennemgås, medmindre den konkrete virksomhed mod forventning ikke er omfattet af de regelmæssige tilsyn.

Kampagnen forventes gennemført i efteråret 2025.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Punkt 97: Orientering om klagenævnsafgørelse - Schæferivej 11, Sinding - Markvanding

13.02.01-P19-87-13

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Lucia Aagaard

Øvrige sagsbehandlere: Kaare Hjorth

Resume

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 25. marts 2025 ophævet og hjemvist Herning Kommunes tilladelse til markvanding fra 3 boringer på Schæferivej 11, Sinding til fornyet behandling.

Sagsfremstilling

Herning Kommune gav den 18. juni 2020 en fornyet og øget tilladelse til markvanding fra 3 boringer på Schæferivej 11, Sinding.

Danmarks Naturfredningsforening påklagede sagen og havde i alt 5 klagepunkter.

Klagenævnet har valgt kun at behandle et af punkterne, nemlig hvorvidt Herning Kommune har foretaget en tilstrækkelig vurdering af den samlede indvindings påvirkning på vandløb.

Herning Kommune har brugt beslutningsstøtteværktøjet BEST, som beregner påvirkning af vandløbsoplande, og som medtager påvirkning fra alle boringer, som bidrager til påvirkningen. På trods af dette finder Klagenævnet, at Herning Kommune ikke har foretaget en vurdering af den samlede påvirkning fra de 3 boringer på Schæferivej 11.

Klagenævnet har lagt vægt på, at det ikke fremgår af hverken den påklagede afgørelse, eller kommunens tekniske vurdering, hvilken påvirkning de tre boringer enkeltvist eller samlet vil medføre. Klagenævnet bemærker i den forbindelse, at der ved meddelelse af en vandindvindingstilladelse skal foretages en vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne, herunder påvirkning af vandløb og en stillingtagen til følgerne af denne påvirkning.

Forvaltningen anbefaler, at sagen tages til efterretning.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Klagenævnsafgørelse

Punkt 98: Sunds Fodboldgolf - Opførelse af bygninger samt lovliggørelse af overdækning og anlæg

02.34.02-P19-1217-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Marianne Aaes Damgaard

Øvrige sagsbehandlere: Pia Lund Nielsen, Cristina-Maria Mateescu, Louise Bruun Jensen, Hans Eghøj

Resume

Sunds Fodboldgolf har tidligere ansøgt om opførelse af ny toiletbygning og endnu et madpakkehus, samt lovliggørelse af overdækning og diverse anlæg i terræn, som terrasser m.v.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget besluttede den 20. februar 2023, punkt 32, at sagen udsættes.

Det indgik i udvalgets beslutning, om der eventuelt var mulighed for at imødekomme det ønskede med en lokalplan i landzone.

Byplan- og Bosætningsudvalget besluttede den 18. december 2023, punkt 185, at der skulle igangsættes ny planlægning for den del af matriklen, der omfatter Sunds Fodboldgolf. Efterfølgende har forvaltningen konstateret, at der er for mange naturmæssige konflikter og påvirkning af landbrug i området. På den baggrund blev det vurderet, at det ikke vil være muligt at imødekomme det ansøgte med en lokalplan.

Forvaltningen har derfor vurderet, hvilke dele af det ansøgte der kan lovliggøres inden for landzonebestemmelserne for det åbne land.

Forvaltningen anbefaler, at forvaltningens vurdering for lovliggørelse af 11. april 2025 tages til efterretning, således at det ansøgte madpakkehus, toilet og starthus samles i en ny bygning med placering jf. ansøgers forslag 1. Det forudsættes, at alle øvrige eksisterende bygninger fjernes.

Sagsfremstilling

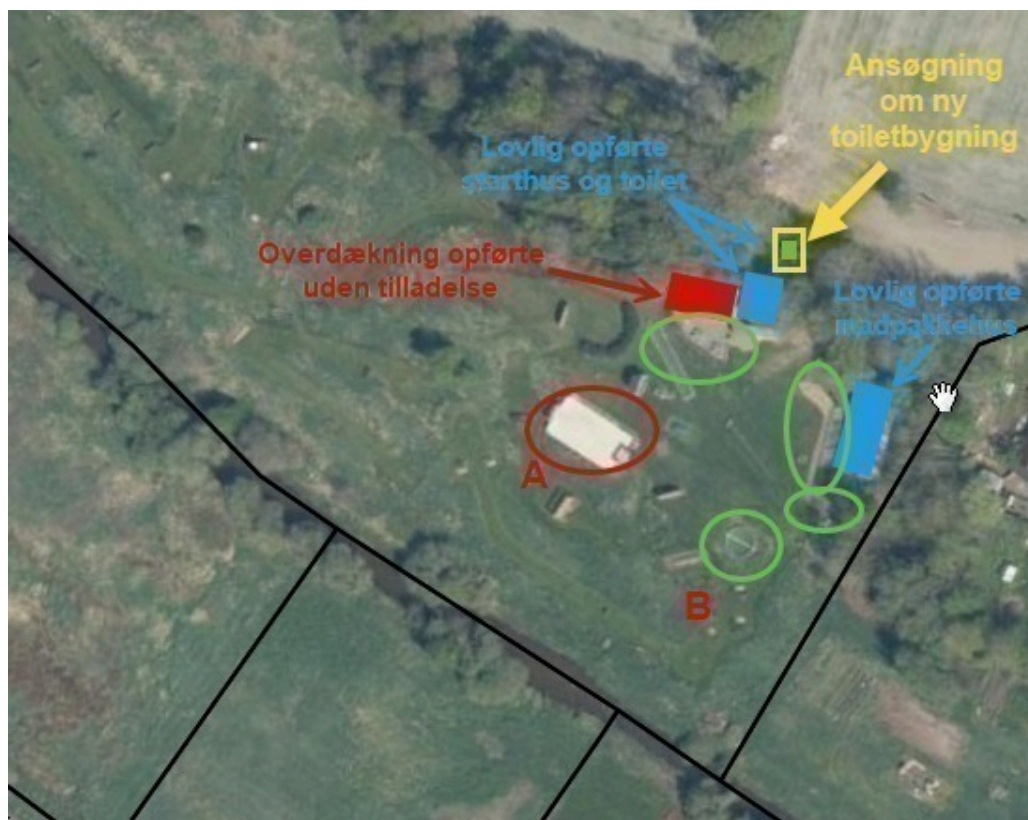
Forvaltningen har på ovenstående baggrund lavet en ny vurdering, der redegør for, hvilke forhold der kan lovliggøres, og hvilke fysiske ændringer der skal foretages.

Den 11. april 2025 er ansøger blevet orienteret om, at det vurderes, at der kan opnås tilladelse til følgende:

- - Den forespurgte toiletbygning, på samme sted som eksisterende toiletbygning
  - Lovliggørelse af etablerede terrasser, trampoliner og multibanen længst mod syd (B), i henhold til grøn markering på nedenstående kort.

Det vurderes umiddelbart, at der ikke kan opnås tilladelse til følgende:

- - Yderligere bebyggelse, som endnu et madpakkehus m.v.
  - Lovliggørelse af opførte overdækning og multibane (A), i henhold til rød markering på nedenstående kort.

Oversigtskort iht. vejledende udtalelse

Forvaltningen har i forlængelse heraf modtaget ansøgers redegørelse med 3 forslag til ændringer af den 5. maj 2025, som forvaltningen har forholdt sig til.

Ansøger oplyser, at hensigten ikke er at udvide kapaciteten, men at hæve standarden for de eksisterende faciliteter. Ansøger beskriver i forslag 1, at eksisterende starthus, overdækket terrasse og toiletbygning fjernes og én samlet bygning på ca. 120 – 130 m² opføres. Denne bygning skal indeholde starthus, toiletter og overdækket opholdsareal.

Oversigtskort fra ansøger, forslag 1

På den baggrund er det forvaltningens vurdering, at hvis eksisterede madpakkehus og toiletbygning fjernes således, at der fremadrettet kun bliver 1 bygning tilbage ved det eksisterede starthus, vil det kunne imødekommes. Den nye bygning vil herefter indeholde alle faciliteter og placeres i princippet som ansøgers forslag 1. Herudover indgår, at multibane fjernes.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at forvaltningens vurdering for lovliggørelse af 11. april 2025 tages til efterretning, således

at det ansøgte madpakkehus, toilet og starthus samles i en ny bygning med placering jf. ansøgers forslag 1. Det forudsættes, at alle øvrige eksisterende bygninger fjernes.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Ansøgers forslag til placering til opførelse af ny madpakkehus

Punkt 99: Frigivelse af anlægsbevilling til nedrivning af kommunale ejendomme

82.21.00-A00-1-25

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Sagsbehandler: René Frahm Jørgensen

Øvrige sagsbehandlere: Stefan Stjernholm, Pia Colstrup

Resume

Der anmodes om frigivelse af rådighedsbeløb på 2 mio. kr. til nedrivning af kommunale ejendomme.

Forvaltningen anbefaler, at rådighedsbeløbet frigives.

Sagsfremstilling

I forlængelse af den samlede overførelsessag fra 2024 - 2025 (Byrådet den 25. marts 2025, punkt 43) blev det besluttet at afsætte 2 mio. kr. til en nedrivningspulje.

De pågældende bygninger er nedrivningsmodne og anvendes ikke længere. Det drejer sig om følgende ejendomme:

- Kaj Zartowsvej 17, gammelt stuehus
- Kaj Zartowsvej 19, udbygning
- Snerlens Kvarter 11, Gullestrup, vandskadede pavilloner
- Hovedgaden 32, Ørnvej, gl. lærerbolig.

I alt 588 m².

Økonomi

De angivne nedrivningsprojekter beløber sig til følgende i overslagspriser:

- Kaj Zartowsvej 17, gammelt stuehus og Kaj Zartowsvej 19, udbygning. Samlet ca. 1,2 mio. kr.
- Snerlens Kvarter 11, Gullestrup, vandskadede pavilloner, ca. 0,3 mio. kr.
- Hovedgaden 32, Ørnvej, gl. lærerbolig, ca. 0,5 mio. kr.

I alt ca. 2 mio. kr.

Der er tale om overslagspriser, og de nævnte beløb kan variere. Såfremt der er overskydende budget efter udførelse af ovenstående opgaver, vil dette blive anvendt til lignende formål - det vil sige til nedrivning af kommunale ejendomme.

Anlægsudgiften finansieres af afsat rådighedsbeløb på 2 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, stednr. 013099 07, Nedrivningspulje

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der til nedrivning på Skoler meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 0,5 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, nyt stednr.

at der til nedrivning på Andre ejendomme meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 1,2 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, nyt stednr.

at der til nedrivning på Ungdomsskolevirksomhed meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 0,3 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, nyt stednr.

at anlægsudgiften finansieres af afsat rådighedsbeløb på 2 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, 013099 07 Nedrivningspulje.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 100: S/I Herning Lufthavn - regnskab 2024

00.00.00-P19-1793-07

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Nina Skov Lauridsen

Øvrige sagsbehandlere: Helle Lorentsen

Resume

S/I Herning Lufthavn fremsender årsrapport for 2024 til behandling og godkendelse.

Forvaltningen anbefaler, at årsrapport for 2024 for S/I Herning Lufthavn godkendes.

Sagsfremstilling

Af lejekontrakt mellem Herning Kommune og S/I Herning Lufthavn fremgår, at Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget skal godkende årsrapporten.

Årets resultat udviser et nulresultat, heri er henlagt 63.000 kr. til vedligehold af asfaltbanen. Egenkapitalen er med udgangen af 2024 på 61.710 kr.

Bestyrelsen har i sin beretning anført, at resultatet afspejler en stabil drift med en let stigning i antal operationer. Dog er omsætningen på startafgifter faldet lidt, da mængden af besøgende ude fra ikke har været så stor.

Der er vedtaget et nyt takstregulativ gældende fra 1. januar 2025 med milde stigninger for at tage højde for de senere års generelle prisstigninger på markedet.

På det foreliggende grundlag anbefaler forvaltningen, at årsrapport 2024 for S/I Herning Lufthavn godkendes.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at årsrapport 2024 for S/I Herning Lufthavn godkendes.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

SI Herning Lufthavn - Årsrapport 2024.pdf

Punkt 101: S/I Herning Lufthavn - driftsbudget 2026

00.00.00-P19-1793-07

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Nina Skov Lauridsen

Øvrige sagsbehandlere: Helle Lorentsen

Resume

S/I Herning Lufthavn fremsender budgetbemærkninger og forslag til driftsbudget 2026 til behandling.

Forvaltningen anbefaler, at S/I Herning Lufthavns driftsbudget 2026 godkendes, og at der i 2026 udbetales et driftstilskud på 689.000 kr., som endnu ikke er indeksreguleret.

Sagsfremstilling

Af lejekontrakt mellem Herning Kommune og S/I Herning Lufthavn fremgår, at Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget skal godkende kommende års driftsbudget.

S/I Herning Lufthavn har fremsendt driftsbudget 2026, som udviser et nulresultat. I resultatet indgår en hensættelse på 169.000 kr. til ny asfaltbelægning på landingsbanen.

Frem mod en fuld omlægning af asfalt og underlag på landingsbanen, er det lufthavnens forventning, at omkostningerne til revneforsøg vil blive markant stigende. Der foretages i 2025 boreprøver af asfalten med henblik på en mere præcis vurdering af asfaltarbejdet og omkostning hertil.

S/I Herning Lufthavn har udarbejdet en langsigtet vedligeholdelsesplan for lufthavnen. Bestyrelsen bemærker, at følgende større vedligeholdelsesopgaver ikke kan rummes i det nuværende driftsbudget:

- Ny asfaltbelægning på landingsbanen
- Udskiftning af banebelysning til LED
- Hangar/værksted.

Bestyrelsen anmoder i forlængelse heraf Herning Kommune om, at omkostninger hertil indgår i budgetlægningen frem mod 2028.

Herning Kommune arbejder i øjeblikket på en ny tidssvarende lejekontrakt med S/I Herning Svæveflyvecenter, som en erstatning for den oprindelige kontrakt fra 1977 med flere tilhørende tillæg. Udvalget bliver forelagt lejekontrakten til godkendelse på et kommende møde.

Økonomi

Herning Kommune har i rammen for 2026 afsat kommunalt driftstilskud på 689.000 kr., som endnu ikke er indeksreguleret.

Der er desuden på Byrådets møde 24. januar 2023, punkt 10, frigivet anlægsbevilling til asfaltenovering af landingsbane samt forplads på 0,513 mio. kr. i 2023.

Anlægsbevillingen blev overført til 2024, hvor Herning Lufthavn har brugt 116.358 kr. ekskl. moms på ny asfaltbelægning på parkeringspladsen samt 15.486 kr. på revneforsøg af landingsbanen. De resterende 381.156 kr. er overført til 2025, som lufthavnen forventer at anvende til forlængelse af levetiden af landingsbanens slidlag.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at S/I Herning Lufthavns driftsbudget 2026 godkendes

at der i 2026 udbetales et driftstilskud på 689.000 kr., som endnu ikke er indeksreguleret.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

SI Herning Lufthavn - Budget 2026 følgebrev.pdf

SI Herning Lufthavn - Budget 2026.pdf

Punkt 102: Lukket: Orientering om arbejdet i lokal trepart

01.00.00-P15-4-25

Punkt 103: Lukket: Orientering om politianmeldelse - overtrædelse af naturbeskyttelsesloven

01.05.08-K08-7-24

Punkt 104: Lukket: Meddelelser

00.22.04-P35-3-21